

Bijlage 5 Samenvatting Marktconsultatie Duurzame afvalinzameling en -verwerking PNH (TN kenmerk 331432)

Op 8 oktober jl. is door de provincie Noord-Holland een vragenlijst gepubliceerd in het kader van een marktconsultatie afvalinzameling en –verwerking diensten. Met de consultatie wordt beoogd om tot een uitvraag te komen die voldoende realistisch is om aan te sluiten bij de mogelijkheden van de aanbieders op de markt. De marktconsultatie is openbaar gepubliceerd via TenderNed kenmerk 331432.

De provincie heeft totaal van 7 partijen de vragenlijst ontvangen voorzien van beantwoording. Door de deelnemende partijen kunnen geen rechten worden ontleend aan de informatie verstrekt in deze marktconsultatie.

Algemeen (conclusie, trendlijn)

Om duurzame afvalinzameling en –verwerking te realiseren wordt de kwaliteit van de dienstverlening gezien als een belangrijk gunningscriterium. Om goed inzicht te krijgen in die kwaliteit wordt onder meer geadviseerd om een plan van aanpak te laten opstellen voor de verschillende type locaties, waarbij gekeken wordt naar de gehele keten rondom afvalverwerking van het inzamelen tot aan het uiteindelijke eindproduct. Maar ook de wijze waarop de gedragsverandering binnen de organisatie kan worden gerealiseerd. Het organiseren van een schouw wordt door de meeste deelnemers gewenst om de aanbidding goed te kunnen uitwerken.

Daarnaast wordt er geadviseerd om voorbeelden van werkelijk behaalde resultaten bij andere opdrachtgevers te vragen. Tot slot wordt geadviseerd een interview met de (te gunnen) aanbieder te organiseren om te kunnen vaststellen, dat wat in de aanbidding wordt opgeschreven ook daadwerkelijk kan worden uitgevoerd tijdens het contract.

1) Duurzaam inzamelen en verwerken van bedrijfsafval**Vragen A.1**

Gezien de doelstellingen voor de nieuwe contractperiode (beschreven in bijlage 1)

- Wat adviseert u ons aan oplossingsrichting uit te vragen om dit doel te kunnen behalen, rekening houdend met de duurzame doelstellingen gesteld in bijlage 1 en de onderlinge verscheidenheid in onze locaties?
- Welke onderscheidende onderwerpen zouden hiervoor opgenomen kunnen worden in het programma van eisen (eisen aan de opdrachttuitvoering) en waarom?
- Welke onderscheidende onderwerpen zouden opgenomen kunnen worden ten aanzien van de minimumeisen die de Provincie stelt aan de onderneming (geschiktheidseisen), en waarom? Hierbij gaat het om eisen waarde onderneming aan dient te voldoen op het gebied van aansprakelijkheid, verzekeringsrisico's, technische inrichting en certificering.

Alle respondenten hebben hierop gereageerd het advies hierbij is om in de offerteaanvraag te vragen naar een concreet plan van aanpak om de afval inzameling en verwerking op de verschillende locaties te verduurzamen. De werking van deze aanpak moet worden onderbouwd (wat zijn de behaalde resultaten bij andere opdrachtgevers?). Enkele concrete bijdragen op dit punt zijn:

- Gezien de verscheidenheid in locaties vraag uit op efficiënte logistiek en mogelijke inzet van milieutechnieken, die bijdragen aan CO₂-reductie en optimale benutting van de grondstoffen door bronscheiding.
- Vraag een oplossingsrichting uit, die is gericht op continue innovatie, verduurzaming en samenwerking waarbij transparantie in stromen (zowel inzameling als verwerking), proactiviteit en flexibiliteit essentiële elementen zijn. Voorstel m.b.t. flexibiliteit in de keten: laat deelname van meerdere organisatie toe aan de aanbestedingsprocedure zodat de opdrachtnemer de passende stroom in zijn keten kan kiezen (modulair).
- Aan de opdrachtnemer kan gevraagd worden te rapporteren op de CO₂ besparing van de gerecyclede afvalstromen, als vooraf de te behalen doelstellingen zijn vastgesteld, in de vorm van een roadmap of anders.

Ten aanzien van circulariteit ambities en flexibiliteit in keuzes in de keten wordt aangegeven voor in de offerteaanvraag de eisen aan certificering en aansprakelijkheid gematigd te houden (de lat niet te hoog). Denk hierbij aan:

- ISO14001; om de milieu spanningen van de opdrachtnemer te toetsen.
- Logistiek: Euronorm IV / V / VI. VI norm als eis kan een zo min mogelijke uitstoot bij transporten borgen.
- VCA* certificaat wordt door één respondent genoemd als een risico de drempel te hoog te leggen voor nieuwe toetreders tot deze markt/partijen met een ander dienstverleningsmodel.

Vraag A.2

Wat is naar uw mening de meest effectieve manier om de kwalitatieve aspecten van de opdracht, zoals beschreven in bijlage 1, in een gunningscriterium (of: open vraag) uit te vragen. Waarom is dit uw inziens een onderscheidend criterium in relatie tot de duurzame doelstelling van onze opdracht?

Alle respondenten hebben hier op gereageerd. Geadviseerd wordt te vragen naar de daadwerkelijk te behalen verbetering ten aanzien van afvalscheiding, hoogwaardigere verwerking en duurzaamheid transport, ook gedurende de

contactperiode. In het gegeven dat aanbieders een gemengd wagenpark hebben, denk hierbij aan de reductie van het aantal uit te voeren transporten, te zorgen voor het meest passende inzamelmiddel per locatie per afvalstroom en door middel van data-analyse monitoren dat alleen volle containers vervoerd worden.

De weging van de bijdrage aan de circulaire en duurzame doelstellingen moet voldoende punten kunnen opleveren.

Criteria waaraan iedereen toch naar verwachting voldoet of aan moet voldoen en criteria die geen extra bijdrage leveren aan de doelstellingen kunnen opgenomen worden in het programma van eisen.

Ook kan gekeken worden naar de ketensamenwerking. Globaal gaat dit van de ontdoener (waar PNH inkoopt) via de PNH locaties en de opdrachtnemer van de voorliggende opdracht naar de uiteindelijke verwerker. Hoe geeft de aanbieder hier invulling aan?

Er wordt geadviseerd een (grondstof) roadmap als start op te stellen (nulmeting), als onderdeel van de opdracht.

Voor PNH kan een belangrijk (eerste) aandachtspunt zijn in te zetten op het terugdringen van het afvalvolume en de kwaliteit en 'analyseerbaarheid' daarvan. Er wordt op gewezen, dat de mate waarin afval weer opnieuw als grondstof ingezet kan worden afhankelijk is van de kwaliteit van het gescheiden afval. De medewerker van opdrachtgever heeft daar een grote invloed op. Daarom draagt ook een hoge mate van betrokkenheid van medewerkers bij aan slimme oplossingen en vermindering van restafval.

Er wordt geadviseerd een interviewronde toe te voegen aan de gunningscriteria.

Zie ook A1/A3/B1

Vragen A.3

- Welke trends in de markt van min of meer met de provincie vergelijkbare organisaties ziet u op het gebied van inzamelen en verwerken van bedrijfsafval, die een oplossing kunnen bieden die aansluit op onze doelstelling?
- Welke innovaties in product en/of diensten verwacht u vanaf 2022 te kunnen inzetten in uw dienstverlening ten aanzien van het duurzaam inzamelen en verwerken van bedrijfsafval? Graag kort toelichten. Kunt u een praktijkervaring op dit punt delen (mag geanonimiseerd)?

Van zes van de zeven respondenten zijn antwoorden ontvangen. Een vaak genoemd punt is het terug leveren van circulaire producten en slim en duurzaam afvalmanagement. Enkele respondenten gebruiken voor dit doel een programma om met elementen daarvan de dienstverlening te kunnen invullen.

Recent voorbeelden is een aanbesteding van de provincie Limburg in 2020 waarbij is uitgevraagd, dat de toeleverancier (de organisatie die de producten die van het afval gemaakt worden levert aan de opdrachtgever) het afval van deze producten weer terugkoopt (voorbeeld papier). Een andere trend is dat soms specifieke afvalsoorten worden gescheiden, zoals sinaasappelschillen. Er ontstaan steeds meer 'marktplaatsen' voor afvalstromen. Opkomende trend is ook dat gedurende de keten gebruik gemaakt wordt van data-analyses ('Internet-of-Things'). Tenslotte heeft bijvoorbeeld een pilot plaatsgevonden op het gebied van CO₂-loos inzamelen met elektrische voertuigen.

Vraag A.4

Is de gekozen contractduur passend bij de aard en doelstelling van de opdracht? Zo nee wat adviseert u de provincie en waarom?

Alle respondenten hebben hier op gereageerd. Over het algemeen genomen wordt aangegeven dat een initiële contractduur van 3 jaar kan worden gekozen met daarna opties voor verlenging jaarlijks of tweejaarlijks.

Vraag A.5

De provincie is voornemens om in het begin van de aanbestedingsfase een schouw te organiseren. Tijdens de schouw wordt een bezoek gebracht aan de hoofdlocaties in Haarlem, één buitenlocatie en één projectlocatie. Wat zou voor u van toegevoegde waarde zijn, gerelateerd aan doelstelling van de opdracht, om deel te nemen aan de schouw en te zien op deze locaties?

Alle respondenten hebben hier op gereageerd. Over het algemeen genomen wordt aangegeven dat een schouw de aanbieder extra inzicht geeft in de locaties, de werkzaamheden op de locaties en de mogelijkheden op locatie. Het advies hierbij is een schouw uit te voeren op zowel een hoofdlocatie, projectlocatie als een buitenlocatie.

2) Gedrag medewerkers van opdrachtgever

Vraag B.1

Op dit moment zijn er op de hoofdlocaties van de provincie faciliteiten aanwezig om afval te scheiden. In praktijk constateren we dat deze faciliteiten niet optimaal benut worden. Voor deze aanbesteding is de provincie op zoek naar een opdrachtnemer die de provincie ondersteuning biedt bij het betrekken en bewust maken van de medewerkers om tot een zo circulair mogelijke afvalinzameling te komen. Welke producten en/of diensten leveren uw inziens een goede bijdrage aan dit doel, en waarom? Kunt u een praktijkervaring op dit punt delen (mag geanonimiseerd)?

Alle respondenten hebben gereageerd. De meesten geven aan dat effectieve communicatie een belangrijk onderdeel is om gedragsverandering bij de medewerkers te bewerkstelligen en afval beter te scheiden. Hiervoor hebben verschillende respondenten een eigen programma met verschillende elementen, dat ingericht is om (samen met de opdrachtgever) te bepalen welke mogelijkheden er nu zijn en op welke wijze beter ondersteuning kan worden geboden aan het beter scheiden van afval.

3) Aanpak aanbesteding

Vraag C.1

De provincie is voornemens in de aanbesteding de onderstaande verhouding te kiezen tussen de gunningscriteria prijs en de kwaliteit. Is deze verhouding uw inziens passend bij de doelstelling van de opdracht? Zo nee welke verhouding adviseert u ons te overwegen, en waarom?

Prijs:	40% De inschrijver met de laagste prijs ontvangt het maximaal aantal punten op dit onderdeel
Kwaliteit	60% verdeeld over 2 gunningscriteria (open vragen) ten aanzien van de meest onderscheidende kwaliteiten van de te leveren diensten.

Alle respondenten hebben hierop gereageerd en vinden kwaliteit het belangrijkste gunningscriterium. Enkele respondenten vinden het voorstel 60/40% een juiste weging van kwaliteit en prijs. Andere respondenten vinden dat een hogere weging voor kwaliteit een nog betere resultaat kan opleveren in relatie tot de doelstellingen van de opdracht. Eén respondent motiveert dit door te stellen, dat het weten te realiseren van een reductie/optimalisering van de afvalstromen en transporten op den duur een grotere kostenreductie kan helpen realiseren dan alleen te contracteren van een lage prijs bij aanvang van de opdracht.

Vraag C.2

Wat is voor u een doorslaggevende reden om deel te nemen aan deze aanbestedingsprocedure van de Provincie? Of indien u twijfelt om deel te nemen aan de aanbesteding, kunt u aangeven waarom?

Alle respondenten geven aan interesse te hebben om in te schrijven op de aanbesteding van PNH. Veelal geven de antwoorden blijk dat zij intrinsiek gemotiveerd zijn PNH te willen helpen in het behalen van de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Een enkeling geeft aan dat de mate waarin duurzaamheid en circulariteit echt meewegen in het gunningsmodel een doorslaggevende factor is. Er wordt ook belang gehecht aan genoeg ruimte voor advies, samenwerking en bereidheid bij opdrachtgever tot eventuele extra investeringen/innovaties om tot de gewenste resultaten te komen.

Vraag C.3

Transparantie en inzage in het proces rondom inzamelen en verwerken van bedrijfsafval is een vereiste voor de Provincie. Op welke wijze kan dit uw inziens het meest doeltreffend geborgd worden in de uitvraag

Alle respondenten hebben hierop gereageerd. Het gedeelde advies hierbij is om in de uitvraag te vragen om de gehele keten rondom afvalwerking inzichtelijk te maken van inzamelen tot aan het verwerken, en dit gedurende de overeenkomst bij te houden. Hierbij zal dan ook gevraagd moeten worden een beschrijving van de verwerkingsmethode en het uiteindelijke eindproduct.

Een ander terugkomend punt is een duidelijke rapportage welke inzicht geeft in de hoeveelheid afgevoerde afvalstromen. Voor dit doel beschikken enkele respondenten over een vorm van online klantgerichte webbased applicatie, al of niet via een derde partij die voor de respondent dit deel van de diensten kan invullen.

Vraag C.4

Wat moet de Provincie uw inziens uitvragen om opdrachtnemer uit te dagen om actief bij te dragen aan het verbeteren en verduurzamen van de dienstverlening gedurende het contract?

Alle respondenten hebben hierop gereageerd. Samengevat wordt er aangegeven dat dit onderwerp tegenwoordig beschouwd kan worden als een vanzelfsprekend onderdeel van de dienstverlening. Om tot aansprekende resultaten te komen zou de inschrijver bereid moeten zijn de doelstellingen van PNH ook tot zijn doelstellingen van de opdracht te maken, en aan te geven welke bijdrage hij kan leveren. In deze lijn is ook een advies gegeven om op dit punt duidelijke KPI's op te stellen, en jaarlijks te beoordelen wat de te behalen (sub)doelstellingen zullen zijn.

Vraag C.5

Heeft u een advies ten aanzien van de inhoud van de opdracht of over een onderwerp wat u voor de opdracht en/of aanpak van de aanbesteding van belang vindt, aanvullend op wat u bij een eerdere vraag (A, B, of C) heeft beantwoord?

Op dit punt hebben 2 respondenten gereageerd. Er wordt geadviseerd om niet alleen in te zetten op afvalverwerking maar ook op preventie (afvalstromenreductie). Daarnaast om niet alles voor de gehele contractperiode vast te leggen maar gedurende de overeenkomst ruimte te bieden om innovaties op het gebied van duurzaamheid gedurende het contract te kunnen doorvoeren. Eén respondent noemt als voorbeeld de aanbesteding van de provincie Limburg, waarbij 2 percelen zijn ingericht (zie A3).

4) Data en rapportage

Gedurende de contactfase wenst de provincie het realiseren van de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid/circulariteit periodiek te monitoren en (laten) rapporteren. Belangrijke aspecten om over te rapporteren zijn voor de Provincie: het aantal KG afgevoerd afval per afvalstroom, het aantal ledigingen, het aantal containers op locatie, de CO₂ uitstoot per afgevoerde afvalstroom. De Provincie wil dit per maand per locatie inzichtelijk hebben.

Vraag D.1

Welke dienst en oplossingen kunt u de Provincie bieden voor de ondersteuning van dit doel? Zijn de gegevens bewerkbaar voor de Provincie of is een automatische koppeling met systemen van de Provincie mogelijk? Kunt u een praktijksituatie beschrijven waarbij u deze dienst/oplossing toepast?

Alle respondenten hebben hierop gereageerd. Zij geven aan een rapportage mogelijkheid te hebben en dat het mogelijk is deze data te exporteren en eventueel te bewerken. Per respondent verschilt het aantal kenmerken dat kan worden gerapporteerd van beperkt tot uitgebreid. Genoemd zijn onder meer:

- de ledigingen en gewichten; kilogram afgevoerd afval per afvalstroom (en totaal)
- kosten per kilogram afvalstroom (en totaal)
- recyclepercentage
- CO₂ emissies. Maar soms niet per afgevoerde afvalstroom. Of juist wel per afvalstroom omdat zonder dat gegeven niets over CO₂ gezegd kan worden.

Per respondent verschilt de mate waarin de rapportages voor opdrachtgever direct ('real time') beschikbaar zijn. Direct vanuit een webbased applicatie of platform, of alleen periodiek achteraf op aanvraag.

Eén respondent adviseert te kiezen voor een specifieke CO₂ prestatie en niet uit te vragen op basis van de CO₂ prestatieladder. Het is belangrijk in de uitvraag de definitie van CO₂ uitstoot per afvalstroom goed te definiëren. Is dit de CO₂ uitstoot die vrijkomt bij de verwerking van de afvalstroom, of ook inclusief transport? Hij adviseert PNH om op de bespaarde hoeveelheid CO₂ door recycling ten opzichte van het gebruik van nieuwe grondstoffen te sturen en te rapporteren.

Vraag D.2

indien (onderdeel van) uw oplossing is de inzet van een applicatie, kunt u beantwoorden

of deze tool voldoet aan minimaal de volgende eisen:

- Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), en
- ISO27001 certificaat en verklaring van toepasselijkheid (VvT).

Zo nee aan welke eisen voldoet uw oplossing (certificering op het gebied van informatiebeveiliging, type applicatie SaaS/laaS/PaaS, of anders?)

Door de respondenten wordt inhoudelijk verschillend geantwoord op dit onderwerp. Er zijn een paar respondenten voor wie dataverzameling en informatiebeveiliging onderdeel is van de standaard dienstverlening. Minimaal aan de eis BIO kan dan doorgaans worden voldaan, en ook aan ISO 27001 (dan wel is certificering voorzien op afzienbare termijn). Anderzijds zijn er een paar andere respondenten die aangeven op dit punt geen of beperkte mogelijkheden te hebben. Zo is nog geen koppeling met zijn systeem mogelijk en/of vindt rapportage levering plaats in ms Excel, achteraf per maand/kwartaal. Eén respondent attendeert PNH op bestaande, specifieke normen die van toepassing zijn op het vertrouwelijk vernietigen van papier. CA+ is een keurmerk (in Nederland) voor een gesloten archief-, data- en productvernietiging, met P3-auditing voor een getoetste vernietiging van (vertrouwelijk) papier.

E) Inkoopvoorwaarden

Vraag E.1

De Provincie past op de uitvraag haar standaard inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten toe, deze kunt u inzien en downloaden van de site

https://www.noord-holland.nl/Over_de_provincie/Inkoop_en_aanbesteden

Kunt u onverkort instemmen met deze voorwaarden indien u een offerte gaat indienen? Zo nee, voor welk onderdeel stelt u een wijziging voor? A.u.b. motiveer en geef uw alternatief.

4 van de 7 respondenten antwoorden op deze vraag onvoorwaardelijk 'ja'. Eén respondent heeft geen input geleverd. Twee respondenten hebben enkele bezwaren en suggesties gedaan, onder meer:

Art. 4.3 De wens is dit artikel te laten vervallen gezien de aard van de dienstverlening. Het is praktisch onuitvoerbaar, omdat opdrachtnemer veel werknemers heeft en niet altijd met dezelfde werknemers op één locatie werken. Daarnaast maakt respondent gebruik van uitzendkrachten.

Artikel 9.1: De wens van één respondent is een aansprakelijkheid limitering toe te passen ter hoogte van 20.000 EUR per gebeurtenis en 50.000 EUR per contractjaar (niet nader gemotiveerd)

Artikel 11.1 Prijzen en tarieven. Gezien de dynamiek in de markt wordt geadviseerd de prijzen eenmaal jaarlijks te kunnen aanpassen volgens de diverse indexcijfers voor transport en de verschillende afval-/grondstofstromen. Daarnaast wordt geadviseerd een uitzondering te maken voor tussentijdse prijswijzigingen voortvloeiend uit door de overheid opgelegde heffingen en/of belastingen.

Artikel 22: Intellectueel eigendom. Innovaties en optimalisaties van afvaldienstverlening zijn bedoeld om de circulaire economie te bereiken. Ze worden dan ook niet alleen voor opdrachtgever ontwikkeld maar voor potentieel alle klanten van opdrachtnemer. Eventuele op deze grond ontstane intellectuele eigendomsrechten wenst respondent niet over te dragen.

Verduidelijking PNH: AIV onderdeel B Leveringen (artikel 17 t/m 20) is niet van toepassing op de dienstverlening van afvalinzameling. Op voorhand niet van toepassing kan niet, in dit geval omdat de scope van de opdracht nog vastgesteld moet worden.

Overig gestelde vragen zijn varia juridische onderwerpen ten aanzien van rechtspersoon; gelieerde ondernemingen; boeteclausule en (indirecte)schade, die PNH in de Nvl fase kan beantwoorden.

F) Vragen Social return

Gezien de aard van de opdracht overweegt de Provincie een social return eis van 7% van de opdrachtwaarde toe te passen, binnen de in de opdracht gestelde randvoorwaarden.

- Kunt u zich vinden in dit percentage van de gevraagde inspanning?
- Welke kansen ziet u voor de toepassing van social return in deze opdracht?
- Wat is uw visie op hoe de Provincie de markt het beste kan uitdagen om gedurende de contractfase een ambitieuze en reële invulling van social return te realiseren?

Voor meer informatie over Social returnbeleid bij de provincie zie onze website https://www.noord-holland.nl/Over_de_provincie/Social_return

Alle respondenten hebben op dit onderwerp gereageerd. Een deel van de respondenten heeft ervaring met social return verplichtingen. Allen staan positief tegenover deze vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Uitgaande van de geraamde opdrachtwaarde menen de meeste respondenten dat het mogelijk moet zijn om een standaard 5% van de opdrachtwaarde in te zetten op social return. Een hoger percentage wordt als een uitdaging ingeschat onder meer door de huidige arbeidsmarkt en dynamiek in de markt. Enkele respondenten delen aansprekende voorbeelden waarmee social return meer kwalitatief onderscheidend uitgevraagd kan worden (in een gunningscriterium).